

Bevezetés a logopédiába
szülői tájékoztató

Csongrád-Csanád
Vármegyei Pedagógiai
Szakszolgálat Kisteleki
Tagintézménye

Melyek a
beszédfejlődés
fő
mérőöldkövei?

24. hó

szavak összekapcsolása

18. hó

szótári robbanás

10-15. hó

első szavak

7-10. hó

gagyogás

4-6. héttől spontán gögicselés
2. héttől kifejező sírás (éhség, fájdalom)

hangadások

A beszédfejlődés szakaszain mindenki átmegy.
Ezeket nem lehet kihagyni, átugorni,
de kezdetük és lefutási idejük sokféle lehet.

gagyogás

7-10. hó

ezekből a hangokból lesznek az első szavak

"bababa"
"bede"
párbeszéd

első szavak

10-15. hó

"mama"
"ott"

egy szó jelenthet akár egy egész gondolatot

egyszavas kijelentések:
hami = éhes vagyok

szótári robbanás

18. hó

ugrásszerűen nő a szókincs,
"Mi ez?"-korszak
megjelenik a távirati beszéd
(1,5-3 év)

távirati beszéd

24. hó

min. 50-70 szót használ a gyermek, a szavakat kombinálja, összekapcsolja

"anya mese"
"még tej"

Mikor érdemes
logopédushoz
fordulnunk?

- ✿ ha a gögicsélést nem váltja fel gagyogás, a gögicselés megreked
- ✿ ha a gyermek 2 éves korában nem rendelkezik min. 50 szavas szókinccsel, és nincsenek szókapcsolatai (apa autó)
- ✿ ha a beszédfejlődés megtorpan
- ✿ ha bizonytalan a beszédértés, gyermekünk nem szívesen hallgat mesét
- ✿ ha a beszédben még 4,5-5 éves korban is jelentkeznek megakadások, görcsös mozgások
- ✿ ha gyermekünk hangszíne rekedtes
- ✿ ha a beszéd 4,5 éves korban is nehezen érthető

Artikulációs terápiát 5 éves kortól végzünk.

3-4,5 éves korban gyermekünk a beszédfejlődés természetes részeként cseréli/hagyja ki a hangokat (tatasz = kakas, ama = alma), tehát ha nincs más tünet, önmagában ezzel nem szükséges logopédushoz fordulnunk.

*Mi történik a
logopédiai
foglalkozásokon?*

erősítjük az arc, száj, nyelv izmait,
grimaszolunk, viccesen fújunk, játékosan
felszívunk, tudatosan lélegzünk

megfigyeljük,
megkülönböztetjük
környezetünk hangjait,
majd a beszédhangokat

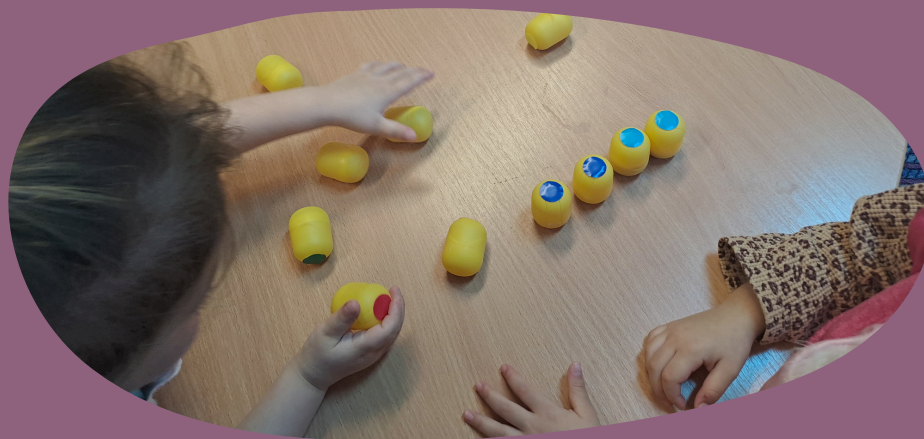
robot- és
titkos
nyelven
beszélünk,
párokat és
kakukktozást
keresünk

mesét
szövünk,
mesét
hallgatunk,
beszélgetünk,
énekelünk,
mondókázunk,
új szavakat
tanulunk,
tapsolunk

az egyéni
sajátosságoktól,
beszéd-nyelvi
elmaradás típusától
függően

játszunk a
beszéd-
hangokkal,
elbújtatjuk
és
megkeressük
őket

fűzünk, ragasztunk, tépünk, festünk,
gyurmázunk, alkotunk, válogatunk színeket,
állatokat, járműveket, ételeket stb.

Hogyan
segíthetjük
gyermekünk
beszéd-nyelvi
fejlődését
szülőként?

Papagáj játék

„Legyél a papagájom, ismételd meg, amit mondok, pontosan ugyanúgy!”

Akár 3-4 elemet is mondhatunk egymás után. Játsszható értelmetlen szavakkal is, ezeket – a gyermeki mágikus világhoz alkalmazkodva – nevezhetjük varázsigéknek (panga, szutami, keskityi stb.) is.

Suttogós játék

„Súgok neked valamit, mondd ki hangosan!”

Akár 3-4 elemet is mondhatunk egymás után. Ha eltakarjuk beszéd közben a szánkat, a gyermek nem tud a szánkról „olvasni”, sokkal inkább kell a beszédészlelési képességére hagyatkoznia.

Robotnyelv

„Robotnyelven beszélek: a-na-nász, mire
gondoltam?”

Érdeemes egyszerű, két szótagból álló
szóval kezdeni, majd haladhatunk az egyre
több szótagszámú szavak felé.

Titkos nyelv

„Titkos nyelv beszélek: e-é, mire
gondoltam?”

Tegyünk a gyermek elé 3-4 képet (pl. tyúk, tehén, szamár, elefánt), ezeket akár mi magunk is rajzolhatjuk, és kérjük, hogy mutasson rá arra, amelyiknek a titkos nevét hallotta.

Fordított/vicces nyelv

„Visszafelé beszélek: te-kör, mire
gondoltam?”

Tegyünk a gyermek elé 3-4 képet
(kétszótagúakat, pl. körte, banán,
narancs, répa), és kérjük, hogy
mutasson rá arra, amelyiknek a
fordított/vicces nevét hallotta.

Kakukktojás

"Szavakat fogok mondani. Melyik nem
illik a sorba? Miért?"

sapka, kifli, kabát, póló

Sára, Vivien, Levente, Hanna

zebra, tigris, zsírkréta, mókus

csónak, mesekönyv, vonat, repülő

Mondatbefejezés

"Találd ki, mi lehet a vége!"

A kutya szereti a

A cukor édes, a ropi

A disznó szeret a sárban

Az óvodás fiatal, a bácsi

Szógyűjtés

„Mondjunk ruhadarabokat / járműveket /
színeket / bútorokat!”

Ha megismételtetjük a gyermekkel a
testvér(ek), apa vagy anya által
elmondott szavakat is, nemcsak a
szókincse, hanem az emlékezete is
fejlődni fog.

Tapsolás

„De izgalmas szó, tapsoljuk el együtt!”

Új, ismeretlen szót mindig érdemes eltapsolni. Számoljuk is meg, hányat tapsoltunk, és mutassuk az ujjainkkal.

Ha van hozzá kedvünk, rakjuk ki gyurmagolyóból, korongból a szótagokat.

Ellentétpárok

„Mondok egy szót, gurítom a labdát. Mondd meg az ellenkezőjét, majd gurítsd vissza!”

kicsi-nagy
halk-hangos
hosszú-rövid
világos-sötét
nehéz-könnyű
stb.

Piramismondatok

„Dobom a labdát, és mondok valamit.
Ismételd utánam, és dobd vissza a labdát!”

Lali lovagol.

Lali pólóban lovagol.

Lali lila pólóban lovagol.

Lali lila pólóban lovagol a legelőn.

Találós kérdések

"Ez egy évszak, ekkor nyílnak a virágok,
és rügyeznek a fák." (tavasz)

"Ez egy vadállat, hosszú nyaka van,
foltos, és leveleket eszik." (zsiráf)

"Ez egy szerszám, arra használjuk, hogy
beverjük vele a szöveget a falba."
(kalapács)

Mozgásos mondókák

Itt a kezem, jobb és bal,
(először a jobb, majd a bal kezünket emeljük
fel)

összeverem, megszólal.
(tapsolunk hármat)

Itt a kezem, bal és jobb,
(felemeljük a bal, majd a jobb kezünket)
most kell vele tapsolnom.
(tapsolunk újra hármat)

Felhasznált szakirodalom

Készítette:
Gertner Klandia, logopédus

- ☀ Lukács Ágnes és Kas Bence (2011): Érts és értesd meg magad! – A nyelvi fejlődés folyamata és elmaradásai. In: Balázs István (szerk.): A koragyermekkorai fejlődés természete – fejlődési lépések és kihívások. Biztos Kezdet Kötetek II. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 180–224.
- ☀ Rosta Katalin: A nyelvi fejlődés folyamata, az eltérő nyelvi fejlődés korai felismerése és terápiája (2015). Gyermeknevelés, 3. 2. sz., 121–130.
- ☀ Tancz Tünde (2011): A kommunikáció és nyelv fejlődése a kora gyermekkorban. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pécs.
- ☀ Montágh Imre, Montághné Riener Nelli, Vinczéné Bíró Etelka (2018): Gyakori beszédhibák a gyermekkorban. Holnap Kiadó, Budapest. 36–41.